

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoP/35/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6420202363
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Halušková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6420202363.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Haluškovej a sudcov JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Jozefa Zlochu, vo veci starostlivosti o maloletú Q. S., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX D. I. č. XXX, t. č. bytom K. X, XXXX O., W., dieťa matky E. I., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX D. I. XXX, t. č. bytom K. X., XXXX O., W., zastúpenej S.. S. W., O. so sídlom R. K. I. XXX XX U. R. H. a otca A. S., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX D. I. XX, o zmenu priezviska, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 5P/32/2020-12 zo dňa 29. júla 2020 takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) uznesením zo dňa 29. júla 2020 vyhlásil, že nemá právomoc vo veci konať a konanie zastavil (prvý výrok). Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (druhý výrok). Aplikujúc článok 7 ods. 2 Ústavy SR, článok 8 ods. 1 a článok 17 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností a jeho bod 12 (v ďalšom aj „Nariadenie“), ako aj článok 9, 10 a 12 a § 161 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C.s.p.“) súd prvej inštancie konštatoval nedostatok svojej právomoci na konanie, ktorý je neodstrániteľným nedostatkom procesnej podmienky konania. Vychádzal zo základného atribútu určenia právomoci členského štátu vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktorým je obvyklý pobyt maloletého dieťaťa v čase začatia konania. Pojem obvyklý pobyt vyložil v zmysle judikatúry Súdneho dvora EÚ. Okresný súd poukázal na začatie konania dňa 15. 07. 2020 a skutočnosť, že maloletá sa dlhodobo zdržiava na území W., kde má svoj obvyklý pobyt. Uzavrel, že nie je daná právomoc súdov Slovenskej republiky a nezistil ani dôvod pre aplikáciu článku 10 Nariadenia (maloletá sa v W. nezdržiava neoprávnene), keď právomoc slovenského súdu na konanie a rozhodovanie nebola prijatá.

2. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie matka. Poukázala na svoje tvrdenia v návrhu na začatie konania, že s maloletou žije v W. a žila tam i pred otehotnením. Otec maloletej risľúbil, že sa do W. presťahuje, čo nespĺnil a ona v snahe uľahčiť mu situáciu zmenila priezvisko maloletej zo I. na S.. Matka v prvom rade vychádzala z toho, že pokiaľ býva v W. a maloletá je občiankou SR, rozhodujúce je miesto pobytu maloletej. Matka uviedla, že takýto návrh v W. podala. W. súd rozhodol, že podľa W. predpisov o ňom nemôže konať, pretože príslušnosť pre W. súdy nie je daná, keď je rozhodujúcim momentom občianstvo a matka aj maloletá sú občiankami Slovenskej republiky. Zmena priezviska by sa dala dosiahnuť jedine dohodou rodičov. Navrhla zrušenie uznesenia súdu prvej inštancie odvolacím súdom a vrátenie veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, keď bude vyžiadané stanovisko orgánov W. a vydané nové rozhodnutie. K odvolaniu pripojila fotokópiu listiny vyhotovenej v R.u.

3. Na základe odvolania podaného včas účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 Civilného sporového poriadku, ďalej aj „C.s.p.“), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 357 písm. a) C.s.p.) krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie (§ 65, § 66 C.m.p.) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario v spojení s § 177 ods. 2 písm. c)) dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, preto napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 389 ods. 1 písm. a), b), § 391 ods. 1 C.s.p.).

4. Podľa § 161 ods. 1 Civilného sporového poriadku ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

5. Podľa článku 1 odsek 3 písm. c) Nariadenia Rady (ES) o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 toto nariadenie sa nevzťahuje na priezvisko a mená dieťaťa.

6. Vychádzajúc z vyššie uvedenej právnej úpravy odvolací súd zrušil uznesenie súdu prvej inštancie, ktorý sa v dôsledku aplikácie nesprávneho právneho predpisu (Nariadenia, známeho tiež pod názvom Nariadenie Brusel II bis) dopustil omylu v posudzovaní podmienok konania. Predmetom konania je zmena priezviska maloletého dieťaťa, ktorá je z pôsobnosti Nariadenia Brusel II bis expressis verbis vylúčená (čl. 1 ods. 3 písm. c)).

7. Úlohou okresného súdu v ďalšom konaní bude dôsledne posúdiť, či v konaní existuje medzinárodný prvok (štátne občianstvo všetkých zúčastnených, dĺžku pobytu maloletej v W., jej začlenenie do W. spoločenského, školského, kultúrneho, športového prostredia a pod., znalosť R. a slovenského jazyka), k čomu jej matka poskytne potrebné tvrdenia a listinné dôkazy; listiny vyhotovené v R. jazyku predloží matka spolu s ich úradným prekladom do úradného (slovenského) jazyka konajúceho súdu. Potom súd prvej inštancie posúdi svoju právomoc na konanie zohľadňujúc možný medzinárodný prvok v konaní, nie však podľa Nariadenia Brusel II bis, ale štandardným postupom platným pre konania s cudzím prvkom - podľa ostatných právnych noriem upravujúcich procesné pravidlá konania s medzinárodným prvkom (medzištátne zmluvy dvojstranné, mnohostranné, príp. zákon o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom). Ak okresný súd zistí nedostatok právomoci na konanie, konanie zastaví. Ak dospeje k záveru, že jeho právomoc je daná a ide o konanie s medzinárodným prvkom, bude sa zaoberať vecou samou z hľadiska rozhodného práva (určeného kolíznou normou).

8. Súd prvej inštancie rozhodne aj o trovách konania, vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods.3 C.s.p.).

9. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).
Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).